

kale arresthuse. Dette hænger sammen med, at anvendelse af isolation ikke blot er et spørgsmål om at modvirke, at flere sigtede taler sammen, men også om at modvirke vidnetrusler og lignende kvalificerede former for kollusion.

Om kravet til forholdsmæssighed mellem indgrebet og sagens betydning (§ 770 b, nr. 2) har udvalget anført, at bestemmelsen udtrykker kernen i proportionalitetsafvejningen med hensyn til anvendelse af straffeprocessuelle tvangsindgreb. En skærpelse af kravet finder udvalget hverken realistisk eller i øvrigt hensigtsmæssig. Om varetægtsfængsling i isolation af arrestanter under 18 år henvises dog til pkt. 4.2.5. nedenfor.

Udvalget har desuden overvejet, om der bør ske en skærpelse ved at stille krav om, at der må forventes en straf på fængsel i f.eks. 60 dage, 3 måneder eller mere. Udvalget har dog ikke fundet grundlag for i almindelighed at skærpe dette krav for isolation, idet en sådan skærpelse findes mindre velbegrundet i tilfælde, hvor der alene er tale om en helt kortvarig varetægtsfængsling i isolation. Spørgsmålet er efter udvalgets opfattelse langt mere relevant, når der er tale om langvarige isolationsfængslinger, og på den baggrund er spørgsmålet inddraget i udvalgets overvejelser med hensyn til reglerne om den tidsmæssige udstrækning af isolation, jf. nedenfor pkt. 5.2.1.

Om kravet til, at sagen fremmes med den fornødne hurtighed (§ 770 b, nr. 3), anser Strafferetsplejeudvalget det hverken for realistisk eller i øvrigt hensigtsmæssigt i en proportionalitetsregel at opstille helt præcise krav til, hvilken hurtighed der må kræves. Efter udvalgets opfattelse bør en yderligere accentuering af det tidsmæssige aspekt ske gennem regler om tidsmæssige overgrænser for anvendelse af isolation, jf. nedenfor pkt. 5.2.1. og 5.2.2.

På den anførte baggrund stiller udvalget ikke forslag om ændring af de bestemmelser, der er indeholdt i den gældende § 770 b, nr. 1-3.

Der henvises til betænkningens side 111-115.

4.2.5. Særligt om isolationsfængsling af unge under 18 år

Reglerne om isolation af unge under 18 år er som udgangspunkt de samme som for voksne arrestanter. Der gælder dog den væsentlige modifikation, at ung alder indgår med særlig vægt ved proportionalitetsvurderingen efter § 770 b, nr. 2, jf. ovenfor pkt. 4.1. og Højesterets afgørelse i UfR 1999.1415 H. Desuden gælder der for personer under 18 år særlige tidsbegrænsninger i § 770 c, stk. 4, og § 770 d, stk. 2, jf. nedenfor pkt. 5.1.

Udvalget har overvejet, om muligheden for varetægtsfængsling i isolation af unge under 18 år helt bør afskaffes. Dette ville give en klar regel og undtage en persongruppe, over for hvem indgrebet må anses som en særlig belastning. Imidlertid har der efter udvalgets opfattelse i de senere år været en stigende tendens til, at alvorlig kriminalitet forekommer blandt unge i aldersgruppen 15-18 år, hvorfor behovet for anvendelse af isolation over for denne gruppe ikke er blevet mindre – snarere tværtimod.

Udvalget finder på den baggrund, at muligheden for varetægtsfængsling i isolation af unge under 18 år ikke helt kan undværes. Imidlertid bør der som hidtil udvises den yderste tilbageholdenhed med anvendelse af isolation over for unge under 18 år, og udvalget finder i den forbindelse, at der kan være anledning til at præcisere i loven, at isolation over for unge kun bør ske under helt ekstraordinære omstændigheder.

Udvalget forslår derfor, at det – i forlængelse af den gældende bestemmelse i § 770 b om proportionalitet – i et nyt stykke fastsættes, at iværksættelse eller opretholdelse af isolation over for unge under 18 år kun kan ske, hvis der i øvrigt foreligger helt særlige omstændigheder, som gør isolation påkrævet. Med en sådan bestemmelse stilles krav dels til sagens karakter, dels til behovet for isolation i form af en alvorlig kollusionsrisiko.

Der henvises til betænkningens side 115-116.

4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan af de grunde, som Strafferetsplejeudvalget har anført, tiltræde udvalgets forslag om, at de gældende mistanke-, kriminalitets- og indikationskrav opretholdes uændret. Hensynet til en begrænsning i anvendelsen af isolation bør i stedet tages gennem særskilte bestemmelser om overgrænser for varigheden af isolation, jf. nedenfor pkt. 5.3.

Særskilt om den model for en skærpelse af kriminalitetskravet, som udvalget har opstillet for det tilfælde, at der måtte være ønske om at gå videre, end udvalget med sit forslag har lagt op til, skal Justitsministeriet bemærke, at ministeriet ikke finder grundlag for en sådan skærpelse af kriminalitetskravet. Som anført af Strafferetsplejeudvalget kan for det første det efterforskningsmæssige behov, der begrundet anvendelsen af isolation, være til stede også i mindre alvorlige sager. For det andet bør muligheden for varetægtsfængsling i isolation i tilfælde, hvor der umiddelbart alene foreligger en begrundet mistanke om en mindre forbrydelse, men hvor efterforskningen retter sig imod langt mere alvorlig kriminalitet, ikke være udelukket. I øvrigt viser de omtalte beregninger fra Ju-